

Száz esztendeje múlt karácsonykor: a brit katonák nem hittek a fülüknek, pedig tisztán hallották, hogy lövészárkuktól mindössze harminc-harmincöt méternyire helyezkedtek el a németek, így nem volt nehéz felismerniük az általuk is jól ismert dalt. Hamarosan felharsant az angol nyelvű karácsonyi ének is, s a dallamok jóleső érzést keltettek a katonákban.

A meggémberedett katonák december huszonötödikén „Jó reggelt, Tommy!” és „Halló, Fritz!” kiáltással üdvözölték egymást. Kezet fogtak, és megosztották egymással karácsonyi csomagjaikat. Ezután kezdetét vette a világtörténelem legkülönösebb labdarúgó-mérkőzése. A britek szerint 2 : 1-re az angolok nyertek, a német források 3 : 2-es angol vereségről számolnak be. Az egyik visszaemlékezés szerint: „...mintegy két-háromszázan rúgtuk a bőrt meglehetősen összevisszaságban, a gólokat sem számoltuk rendesen.” Annyi bizonyos, hogy 1914. december 25-én egy maroknyi katona a gyilkolás helyett az emberséget választotta.

A szívmelengető történet hamarosan a brit kultúra részévé vált, a szokatlan futballmeccset már a következő években is előszeretettel ábrázolták a karácsonyi levelezőlapokon. A centenáriumról az Angol Labdarúgó-szövetség is megemlékezett, és 2014. december 17-én emlékmérkőzést rendezett.

Sajnos sokkal több hír szólt 1914-ben a károkról, a sebesültekről és a halottakról. A pusztítást a nagy háborúnak nevezték akkoriban, milliók gyásza és keserősége következett belőle. Szenvedett tőle ember és állat, növényzet és épített környezet. Pusztultak meg gyötrődtek ártatlan gyermekek és aggódó édesanyák, családjuktól távol kínlódó, idegenben betegeskedő, fázó, éhező apák és fiúk. A technika egyre tökéletesebben gyilkoló fegyvereket fejlesztett ki: öltek a hegyekben és a völgyekben, a havazásban és a hőségben. A tájak békéjét a háborúskodás viszálya tette tönkre.

A következő, véresebb esztendőkből a frontkarácsonyok elmaradtak. A bevetett harci gázok nemcsak az embert, hanem az emberséget is megölték.

(60 pont)

J a v í t ó k u l c s

A tollbamondás a diákokat arra kötelezi, hogy hallás után jegyezzék le a szavakat, mondatokat. Ezért kérem, hogy a diktáló tanárok felolvasását hallgassák meg a javítók: így elkerülhető egyrészt a többféle leírás, másrészt a felesleges vita.

A diktálás szerinti írásmód lehet a *Tommy* és a *Tomy* forma (a *Tomi* s a *Fricz* nem). Ha jónak látják, nem ellenzem a teremben a táblára felírni a *Tommy* és *Fritz* szavakat.

Hasonlóképpen a *szertint* „...*mintegy*... írásmód akkor lehetséges, hogy a tanár nem emeli ki hangszínváltással, dallamváltással az idézetet. Ugyancsak a diktálástól függ a *Sajnos, sokkal több* és a *Sajnos sokkal több* írásmód különbsége.

Természetes, hogy a diktálás által ki nem emelt, szünetpárral nem tagolt kifejezés nem írható gondolatjelek, zárójelek közé: – *gyilkolás helyett* – és (*gyilkolás helyett*).

A *2 : 1-re* és a *3 : 2-re* helyett lehetséges a *2–1-re* és *3–2-re* változat is.

Az *Angol Labdarúgó-szövetség* a helyes forma, ne engedjünk a publicisztikában szokásos háromszavas, csupa nagybetűs kezdésnek.

A *nagy háború* kifejezés ugyancsak idegenszerű lehet: idézőjelben elképzelhető, s a diktálástól függően akár a korabeli nagy kezdőbetűvel írva is, – de csakis akkor, ha a diktálás így emelte ki.

A befejezés *nemcsak* – *hanem is* szerkezetében a *nemcsak* egybeírandó.

A hibátlan leírás **60** pontot ér.

Szeged, 2015. január 6.

Dr. Nagy János s. k.
a zsűri elnöke